

Reisverslag

Bulgarije

15-23 mei 2014

Bulgarije 15 t/m 23 mei 2014

Inleiding

Birding Breaks gaat jaarlijks naar Bulgarije. Met een goede rede. Er is een mooie set soorten waar te nemen, wat te denken van Rotskruiper, Maskerklauwier, Keizerarend, Veldrietzanger, Bonte Tapuit, Breedbekstrandloper en Roze Spreeuw. Nog een redem om Bulgarije te bezoeken: de natuur is er nog wild, ongerept en uitgestrekt. Dit jaar deed niet onder voor voorgaande jaren, we zagen alle doelsoorten en genoten van de mooie natuur en goede hotels.

Dag 1 15 mei Schiphol – Sofia – Vitosha gebergte

Rond het onchristelijke tijdstip van vijf uur in de ochtend verzamelen wij ons op Schiphol. Met Lufthansa vliegen we binnen een uur naar München, en een uur later zaten we weer in het vliegtuig, naar Sofia. Geheel volgens planning gaan we snel door de douane en staat Minko, onze lokale gids voor de reis, ons op te wachten. We rijden naar een hotel aan de rand van de stad, genieten er van een prima lunch en vogelen in de middag al in de Vitosha gebergte, aan de rand van Sofia. Terwijl we de berg oprijden begint het te regenen. Naarmate we hoger komen gaat de regen over in sneeuw. Eenmaal boven zwaait de chauffeur enthousiast de deur open en giert de sneeuwstorm de bus in. Maar we zijn niet van marsepein en gaan gewoon buiten vogels kijken. Echter, vogels hebben wel wat anders te doen dan zich aan ons laten zien tijdens een sneeuwstorm. Zodoende komen we niet verder dan een Vuurgoudhaantje. Terwijl we terug lopen naar de bus vinden we gelukkig vogelsoort nummer twee: een schitterend mannetje Beflijster die wormen aan het zoeken is op een grasveldje. We kunnen mooi zien dat het ondersoort *alpestris* is, duidelijk anders dan de ondersoort die door Nederland en België trekt. Wat lager op de berg is het weer niet veel beter, dus rijden we verder naar beneden om te dineren in het hotel.

Niet helemaal hoe we ons dag 1 in Bulgarije hadden voorgesteld... (Fred Hoorn)

... maar deze waarneming maakt veel goed: Beflijster (David Botteldoorn)

Dag 2 16 mei Vitosha gebergte – westelijke Rodopen

We geven niet zomaar op en rijden vanochtend weer de berg op, op zoek naar notenkraker. Vlak voor we bij de top aankomen vliegt er al een voor de bus langs. We stappen uit, de eersten die dat doen zien de notenkraker, en vervolgens trekt een nevel- en regengordijn voorbij. Kortom, het spookt nog steeds boven op de berg, dus hup, naar beneden en op weg naar het zuiden, naar de westelijke Rodopen. Een plaspauze blijkt een goed idee: het zonnetje schijnt en we zien onze eerste Zwartkopgorzen, Grauwe Gorzen en Spaanse Mussen van de trip. Een stop verderop levert een schitterende Scharrelaar op maar ook Bijeneter, Izabeltapuit, Kalanderleeuwerik en Arendbuizerd. Onder het genot van een schreeuwend rijden we weer de bergen in, op weg naar ons hotel in Trigrad. Na hier geluncht te hebben gaan we naar dé plek in Bulgarije voor Rotskruiper, in een schitterende kloof. Om een lang verhaal kort te maken, na drie uur posten heeft alleen Minko de Rotskruiper gezien, de rest moet het doen met Rotszwaluwen en Slechtvalken. Morgen beter.... Op de terugweg genieten we van een tweetal Waterspreeuwen en drie Alpengierzwaluwen, over laatstgenoemde verbazen we ons hoe snel ze kunnen vliegen, bijna niet te volgen!

Rotskruiper, 17 mei 2014, Westelijke Rodopen (Sander Bot)

Westelijke Rodopen, 17 mei 2014, (Annick Bastien)

Roodstuitzwaluw, 17 mei 2014, westelijke Rodopen (David Botteldoorn)

Dag 3 17 mei westelijke Rodopen - oostelijke Rodopen

De vroege vogels onder ons hebben voor het ontbijt een ochtendwandeling rond het hotel en zien Waterspreeuw en horen Grijskopspecht. Na het ontbijt terug naar de kloof om wederom rotskruiper te proberen. Nog lang niet iedereen is uitgestapt als de rotskruiper al wordt gevonden! De rest buitelt naar buiten en we kunnen langdurig genieten van een mannetje Rotskruiper, op precies de plek waar we gister drie uur vruchteloos hebben gepost, vogels kijken ten voeten uit! Aangezien we de hele ochtend voor dit dier hadden gereserveerd gaan we wat onwennig weer weg en stoppen op verschillende plekken. We zien Rots-, Alpengier-, en Roodstuitzwaluwen en Europese Kanaries. Maar ook andere natuur is vertegenwoordigd zoals Vuursalamander, stengelloze sleutelbloem en *Haberlea rhodopensis*. We lunchen in het hotel, laden te koffers in en zetten koers naar de oostelijke Rodopen. Een lange rit die de volle middag in beslag neemt. Maar wel mooi, met veelvuldig schitterende uitzichten rijden we naar het steeds droger wordende oostelijk deel van het gebergte. Aan het eind van de middag maken we een vogelstop en scoren onze doelsoort: een Rotsklever. Maar de eerste kleine Klapeksters, Oostelijke Blonde Tapuiten en Zwarte Ooievaars kunnen ook op de nodige aandacht rekenen. We rijden naar ons hotel in Krumovgrad en na het diner gaan we met zaklamp op pad om Dwergooruil te zoeken. Dat blijkt gemakkelijk, meerdere vogels roepen enthousiast en we spotlighten er een van.

Bulgarije 15 t/m 23 mei 2014

Dag 4 18 mei oostelijke Rodopen

Bij het openen van de gordijnen blijkt het mistig. Licht nerveus schuiven we aan de ontbijttafel. Minko is echter niet ongerust, dit is normaal en de mist zal weldra optrekken. We stappen om acht uur de bus in en rijden richting een gierenvoerplaats. Gisteravond is er speciaal een dood stuk vee neergelegd in een poging de gieren aan de grond te krijgen. Bij aankomst is de mist bijna opgetrokken, maar de gieren hebben wel wat thermiek nodig om te vliegen. We vermaken ons in de nabijgelegen extensieve akkers en hagen en maken kennis met enkele zangvogels, *Sylvia*-zangers in het bijzonder: Baardgrasmus, Kleine Zwartkop, Oostelijke Orpheusgrasmus en Sperwergrasmus. Ze zijn wel bewegelijk, eigenlijk laat alleen de eerstgenoemde zich echt goed zien. Ondertussen warmt het op en vliegen er gieren boven het dode aas. Het zijn vale gieren, een enkele aasgier en een monniksgier. Monniksgier is zeldzaam in Bulgarije en Minko steekt zijn blijdschap enthousiasme niet onder stoelen of banken tijdens de observatie. De gieren hebben blijkbaar geen honger, uiteindelijk landt er alleen een aasgier op het voer. Maar goed, de andere gierensoorten hebben zich desalniettemin prima laten zien, dus tevreden peuzelen we verderop onze meegebrachte lunch op. In de middag stoppen we op enkele plekken en nemen de tijd om rustig te genieten van de nieuwe soorten: Cirlegors, Rouwmees, Roodkopklauwier, Ortolaan, Steenuil, Hop, Oostelijke Vale Spotvogel, etc.,etc.. We zien ook de eerste noemenswaardige vlindersoorten, bijvoorbeeld Dubbelstippelparelmoervlinder en Oostelijke Pijpbloemvlinder.

Dag 5 19 mei oostelijke Rodopen - Bourgas

De langste rit van de reis staat op het programma: we reizen van de oostelijke Rodopen naar Bourgas. Om het leed te verzachten staan er onderweg de nodige vogelstops op het programma. De eerste is gelijk een mooie: we stoppen onder een klif en kijken naar beneden uit op de meanderende rivier. Langs de rivier stapt een Zwarte Ooievaar en op de kliffen zit blauwe Rotslijster, Grijs Gors en Ortolaan. Vale gieren en een arendbuizerd vliegen langs. Volgende stop is langs een extensief beheerd grasland, in de bosjes er omheen zitten Griekse spotvogels te zingen. Lunchen doen we langs een rivier, een goede plek voor Maskerklauwier. Goed zoeken door vooral Minko levert geen Maskerklauwier op, maar wel een langs vliegend vrouwtje Balkansperwer. Geen nood, na de lunch rijden we naar de back-up plek voor Maskerklauwier, en inderdaad, zonder veel moeite vinden we een schitterende adulte maskerklauwier. Ter vergelijking vliegen er ook Roodkopklauwieren en Kleine Klapeksters rond. Laatste stop is geen onbelangrijke: we wachten en hopen in de heuvels op een langsvliegende Keizerarend. Na een uurtje posten komt er een langs vliegen op ongeveer drie kilometer afstand. Daar doen we het niet voor. We blijven langdurig de horizon scannen en net als we willen vertrekken vliegt er gewoon een boven ons. Een adult laat zich fraai bekijken, wat een beest! In opperbeste stemming rijden we naar Bourgas.

Steenuil, 19 mei 2014, oostelijke Rodopen (Sander Bot)

oostelijke Rodopen, 19 mei 2014 (Fred Hoorn)

Cirlgors, 19 mei 2014, oostelijke Rodopen (David Botteldoorn)

Grauwe Gors, 19 mei 2014, Oostelijke rodopen (David Botteldoorn)

Ooievaar en Spaanse mussen, 19 mei 2014, oostelijke Rodopen (Sander Bot)

Dag 6 20 mei Bourgas

Bourgas is een stad aan de Zwarte Zee, vandaag bezoeken we allerlei moerassen en wateren in de omgeving. Voor het ontbijt staan we op het strand een uurtje zee te scannen. Geen schokkende dingen: een paar Dwergsterns en de eerste zingende Cetti's zanger van de trip. Na het ontbijt rijden we eerst naar een meer nabij Bourgas. De grote witte punten in de verte op het water zouden in Nederland en België knobbelzwanen zijn, hier zijn het roze en kroeskoppelikanen. Een aantal zit dichterbij, en regelmatig vliegen ze langs. We kunnen ze in adult kleding mooi met elkaar vergelijken. Ook veel reigers hier: Purperreiger, Woudaap en Kwak. De rest van de ochtend vogelen we langs riviertjes die in de Zwarte Zee uitkomen. Grote Karekiet is erg algemeen in de rietvelden en we horen regelmatig de ijle roep van buidelmee en de tropische zang van Cetti's zanger. Vlak achter ons begint een naaimachine te zingen: het is een krekelsinger, zowaar een nieuwe soort voor Minko! Hij doet zijn best, maar het diertje laat zich niet zien. In de tussentijd zien we Dwergaalscholver, Roerdomp en Dobbelsteenslang. We rijden terug naar het hotel om te lunchen, waarna de dames besluiten 's middags te gaan shoppen in Bourgas. De heren natuurlijk niet en extra gemotiveerd rijden we naar de zoutpannen iets noordelijk van Bourgas. Veel zit er niet maar we voegen Balkankwikstaart, Zwarte Ibis, Dwergmeeuw en Grote Pantserjuffer aan de lijst toe. De volgende zoutpannen lijken niet veel beter, tot we bij de laatste van de plasjes aankomen: er vliegt een fraaie adulte Lachstern over en die kleine donkere steltjes in de verte, zijn dat geen Breedbekstrandlopers? Jawel, zes stuks. We gaan wat dichterbij om ze beter te bekijken en uiteindelijk blijken ze niet schuw. De BirdingBreaks reisbegeleider eindigt zelfs wadend in de zoutpan met camera omdat de Breedbekjes niets van ons aantrekken! Voor ondergetekende het hoogtepunt van de reis.

Aalscholverkolonie, 20 mei 2014, Bourgas (Fred Hoorn)

Woudaap, 20 mei 2014, Bourgas (Sander Bot)

Kwak, 20 mei 2014, Bourgas (Sander Bot)

Dag 7 21 mei Bourgas – Kavarna

Er staat een relaxte transfer van Bourgas naar Kavarna op het programma. Onderweg is er uitgebreid ruimte voor vogelstops. De eerste is in een schitterend eikenbos. Het duurt niet lang voor we de zang van Balkanbergfluiters horen. Hij gedraagt zich wat sneaky, maar met wat geduld ook prima te zien. Hij roept regelmatig een musachtige roep, heel anders dan zijn westelijke broertje. De volgende stop is voor Draaihals, maar geen succes met deze soort. Laatste stop voor de lunch is in een eikenbos met een populatie Balkanvliegenvanger. We rijden een, zo lijkt het, random weggetje het bos in, maar treffen er al snel een aardige Zweedse vogelaar achter een tafeltje aan, druk bezig met het meten en wegen van Balkanvliegenvangers. Hij onderhoudt hier een nestkastpopulatie en doet onderzoek naar broedsucces en trekgedrag. Zo is het natuurlijk wel erg makkelijk deze soort scoren! Daarnaast is er ook nog een groene specht zijn net in gevlogen die we in de hand te zien krijgen. Hij tipt ons dat er in een van de nestkasten een nest van eikelmuis zit, dus die willen wij wel zien. Voorzichtig openen we nestkast en vinden er een Esculaapslang die lekker ligt na te buiken op het nest van de eikelmuis... Dat brengt ons op ideeën, we moesten maar eens gaan lunchen. Maar niet voor we nog Appelvink, Fluiters, Spotvogel en Wild Zwijn aan de lijst toevoegen. Na de lunch bezoeken we een bijeneterkolonie, alwaar we ook eindelijk een goede waarneming van schreeuwarend hebben. Vlak voor we in Kavarna aankomen stoppen we bij een klif, goed voor een schitterende oehoe! Hier ook een Sperwergrasmus, voor de enkeling nog een droomsoort die de hele trip maar niet wilde lukken. We komen in Kavarna aan en zien dat we nog wat tijd hebben. We rijden naar de nabij gelegen steppe en

maken kennis met de eerste algemene soorten van de steppe: Kortteenleeuwerik, Kalanderleeuwerik en Izabeltapuit. Ons hotel blijkt een mooie: we hebben allemaal een balkon met uitzicht op de Zwarte Zee. Wat een dag!

Fluiter, 21 mei 2014, oostelijke Rodopen (David Botteldoorn)

Schreeuwarend, 21 mei 2014, oostelijke Rodopen (David Botteldoorn)

Balkanvliegenvanger, 21 mei 2014, Bulgarije (Sander Bot)

Dag 8 22 mei Kavarna

Meren en steppes, dat is het programma voor vandaag. Eerst de meren, en de eerste stop is gelijk goed voor onze doelsoort: Veldrietzanger zit vaak bovenin de top van het riet te zingen en is prima te bewonderen. Voor hen die het stiekem toch wel een saai bruin vogeltje vinden is er compensatie te over: Witoogeenden, Woudaapje, Steppekiekendief, Balkankwikstaart, Zeearend en Kroeskoppelikaan! Volgende stop is een akker waar recent nog Vorkstaartplevier is gezien, een soort die tot nu toe maar niet wil lukken. We kijken de akker af, vragen af hoe zo'n ding te moeten vinden op de eindeloze akker, en jawel, daar komt er eentje uit het niets aanvliegen en komt recht voor onze neus zitten. Soms zit gewoon alles mee, zeker omdat in dezelfde akker twee Grielen lopen. Scheelt weer in linie door de steppe lopen. Op de volgende stops gaan we weer wat meren af, in de hoop Moerassterns te vinden, maar alleen Witwangstern lukt. Roodpootvalk gelukkig ook, een soort die bij velen hoog op de wishlist stond. We lunchen op de steppe, met uitzicht op de Zwarte Zee. De middag spenderen we op Kaap Kaliakra, een kaap die de Zwarte Zee in steekt. Het is een schitterende plek met steppes, ruïnes, kliffen, uitzichten en vogels. Bonte Tapuit is er algemeen en niet schuw. Op de kliffen zitten Kuifaalscholvers. Vanaf de kaap is er mooi uitzicht op zee, en er komen regelmatig bruinvissen en gewone dolfijnen boven. Alpengierzwaluwen scheren roepend langs. Op een terrasje genieten we van een biertje en drukken de groepsfoto van onderaan in dit document af. Eind van de middag lopen we nog een stukje langs een mooi riviertje, en met dank aan één van de deelnemers zien we daar dan eindelijk een groepje langsvliegende adulte Roze Spreeuwen.

Zwarte Zee nabij Kavarna, 22 mei 2014 (Annick Bastien)

Spaanse Mus, 22 mei 2014, nabij Kavarna (David Botteldoorn)

Bonte Tapuit, 22 mei 2014, Kaap Kaliakra (David Botteldoorn)

Veldrietzanger, 22 mei 2014, nabij Kavarna (Sander Bot)

Kroeskoppelikaan, 22 mei 2014, nabij Kavarna (Sander Bot)

Bulgarije 15 t/m 23 mei 2014

Dag 9 23 mei Kavarna – Varna – Schiphol

In Hawaiï-outfit voegen wij ons aan de ontbijttafel, maar al te goed beseffend dat dit de laatste dag in Bulgarije is. We rijden naar Varna airport, maar onderweg is er nog tijd voor een vogelstop. We verkennen een mooi moerasbos wat abrupt eindigt in de Zwarte Zee. In het moerasbos zien we Middelste Bonte Specht en Balkanvliegenvanger, langs het strand vinden we de laatste nieuwe soort voor de trip: tussen de Geelpootmeeuwen staat een pontische meeuw. Nog snel wat schelpjes verzamelen en otterpootafdrukken bekijken en dan de bus in voor het onvermijdelijke: de schitterende reis naar Bulgarije is afgelopen. Maar goed, we houden er goede herinneringen, veel nieuwe soorten en mooie foto's aan over.

Sander Bot, mei 2014

